

DOMÆNE
BESTYRELSEN

FOR BYGNINGER, BOLIGER
OG FORSYNING

Handlingsplan 2011

marts 2011

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	2
2	Vision og strategi	2
3	Temaer og initiativer	6
4	Tema - Byggeri fra vugge til grav	6
4.1	Initiativer	7
	A. Digitalisering af Offentlig Byggesagsbehandling (DOB)	7
5	Tema – Ejendomshandel	8
5.1	Initiativer	8
	A. Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel (DIADEM)	8
6	Tema – huslejeregistrering	9
6.1	Initiativer	9
	A. Etablering af elektronisk huslejeregister	9
7	Tema – Forsyning	10
7.1	Initiativer	11
	A. Energidata	11
	B. Anvendelse af data fra energimærkningen af bygninger	11
8	Tema - Kanalstrategier for bygninger og boliger	12
8.1	Initiativer	13
	A. Boligejer.dk / OIS.dk	13
9	Tema – Datakvalitet og standardisering	14
9.1	Initiativer	15
	A. BBR – datakvalitet og samordning	15
	B. Genbrug af data og standardiseringsindsatsen	16
	C. Genbrug af bygningsarealdata	16
10	Tema- Domænebestyrelsens arbejde	17
Bilag:		
1.	Domænebestyrelsens opgaver og sammensætning	18

1 Indledning

Domænebestyrelsens grundlag

Målsætningen for domænebestyrelsens arbejde er gennem en øget samordning at skabe sammenhængende og interagerende digitale løsninger til nytte for borgere og virksomheder samt offentlige myndigheder. Domænebestyrelsen har fokus på samarbejdet mellem offentlige myndigheder i relation til bygninger og byggeri samt samspillet mellem de offentlige og private aktører i forbindelse med myndighedsudøvelse og forvaltning på området.

Domænebestyrelsen er et koordinationsforum og udgør ikke et egentligt myndighedsniveau med dertil hørende beføjelser. Bestyrelsen og de deltagende parter skal sikre, at der skabes en samarbejdskultur, der muliggør at der kan træffes beslutninger af bindende karakter med henblik på hurtig iværksættelse og gennemførelse af digitaliseringsprojekter og andre initiativer. I den forbindelse skal Domænebestyrelsen bl.a. udstikke den overordnede digitaliseringskurs for domænet, hvilket er sket med udarbejdelse af en vision og strategi.

Domænebestyrelsens funktionsperiode er ifølge kommissoriet 2008-2011 og i 2011 skal bestyrelsen vurdere muligheder for fortsættelse af bestyrelsens virke. I bestyrelsen er der enighed om, at det er væsentlig at have et forum for den digitale samordning indenfor domænet. Såfremt der inden for den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-15, som er under etablering, sikres gode rammer og vilkår for arbejdet finder Domænebestyrelsen at det vil være hensigtsmæssigt at fortsætte samarbejdet i en ny periode.

Handlingsplan 2011

Handlingsplanen for 2011 er temaer og initiativer blevet opdateret i forhold til fremdrift og beslutninger i 2010 samt tilføjet de nye initiativer, der er besluttet.

Bestyrelsen har forsat fokus på at udnytte og genanvende allerede anerkendte koncepter og værktøjer for en helhedsorienteret digital forvaltning, som i andet regi er udviklet med udgangspunkt i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi (eksempelvis af den Digitale Taskforce, IT- og Telestyrelsen og Servicefællesskabet for Geodata). Det gælder særligt i forbindelse med udvikling af den digitale infrastruktur, og herunder især serviceorienteret arkitektur og standardisering af data, snitfalder m.m.

2 Vision og strategi

Visionen

Domænebestyrelsen offentliggjorde i sommeren 2009 sin vision for ”digital håndtering af bygninger fra vugge til grav”¹. Visionen er, at:

Danmark skal have en digital infrastruktur, som sikrer at bygnings- og boligrelaterede informationer samles og følger bygningen gennem hele dens

¹ Vision ”Digital håndtering af bygninger fra vugge til grav” Domænebestyrelsen for Bygninger, Boliger og Forsyning, juni 2009 – www.ebst.dk/file/40980/Visionsoplaeg.pdf

livscyklus. Infrastrukturen skal fastholde viden om bygningerne og sikre en præcis kommunikation mellem alle aktører, som grundlag for et effektivt byggeri og bygningsvedligeholdelse.

Der er konstateret bred opbakning til visionens grundidé blandt domænets aktører². Der er enighed om, at der er et gevinstpotentiale i milliardklassen både i den offentlige og private sektor. Der er yderligere bred forståelse for, at der skal opbygges en digital infrastruktur, og at det kræver, at der sker en indsats for at sikre en nødvendig standardisering.

De grundlæggende principper i visionen, som skal sikre digital håndtering af bygninger fra vugge til grav, er:

- Nem adgang til og overblik over digitale bygningsdata
- Digital generering og genbrug af bygningsdata igennem hele bygningens livscyklus
- Nem adgang til hjælpværktøjer, love og regler samt andre relevante offentlige oplysninger

Domænebestyrelsens vision er ambitiøs og forudsætter at der opbygges en effektiv digital infrastruktur på området. Der er lang vej til fuldkommen digital håndtering af bygninger fra vugge til grav, og der er store udfordringer, som skal håndteres på vejen. Der vil formentlig gå 10-20 år før den digitale infrastruktur kan siges at være på højde med visionens ambitioner. Og dette kræver vel at mærke, at der allerede nu arbejdes i den rigtige retning og at der tages strategiske initiativer.

Strategi

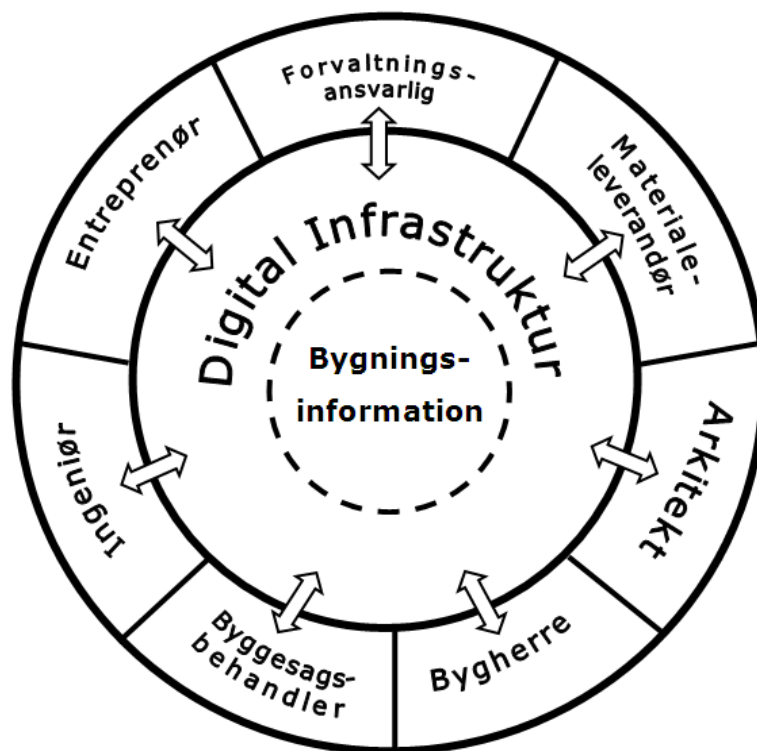
Visionen peger i retning af at bygningsrelaterede data for en bygning skal genereres og vedligeholdes på en sammenhængende måde, og at informationerne skal være tilgængelige for alle relevante aktører. Aktørerne er mange og har forskellige interesser og behov, bl.a. afhængigt af om der er tale om en bygherre, rådgiver, entreprenør eller myndighed.

Domænebestyrelsens strategi fra sommeren 2010 er fastlagt med sigte på en trinvis opbygning af den digitale infrastruktur og at strategien i praksis skal vise en vej, hvor der kan ske en meningsfyldt kommunikation:

- mellem de mange parter
 - om samme bygning
 - med forskelligt formål,
- som aktørerne forstår, og kan se skaber værdi.

Dette er illustreret i figur 1, som viser at det er den digitale infrastruktur, som er grundlaget for en effektiv kommunikation. Det gælder i alle byggeriets faser og for nybyggeri såvel som eksisterende bygninger.

² ”Resumé af konferencen Digital håndtering af bygninger”, Domænebestyrelsen for Bygninger, Boliger og Forsyning, september 2009 - www.ebst.dk/file/53579/Resume_af_konferencen_2.9.2009.pdf

Figur 1. Den digitale infrastruktur som grundlag for udveksling af bygningsinformation mellem aktørerne.

Størstedelen af de potentielle gevinster ved øget digital håndtering af bygninger og byggeri ligger i driftsfaser, dvs. i forbindelse med forvaltningen af de eksisterende bygninger, private såvel som offentlige.³

Domænebestyrelsen vurderer at det i første omgang er de professionelle administratorer og bygningsejere, som har mulighed for at realisere digitaliseringsgevinsterne. Det er afgørende at få identificeret hvilke centrale bygningsinformationer de enkelte parter har brug for, og hvilke oplysninger de enkelte parter skal kunne give videre til andre i de efterfølgende processer.

Som koordinationsforum kan Domænebestyrelsen anvende nedenstående virkemidler:

- fremme regulering via de myndigheder som indgår i domænebestyrelsens arbejde
- indgå aftaler, der forpligtiger domænets aktører til at agere og samarbejde inden for bestemte rammer
- tage initiativer, herunder søge om finansiering til aktiviteter.

Domænebestyrelsen har med udgangspunkt i dette råderum identificeret følgende indsatser i sin strategi, som kan medvirke til en trinvis opbygning af den digitale infrastruktur:

- Digitalisering af offentlig byggesagsbehandling,
- Udveksling af bygningsinformationer,
- Digital understøttelse af energioptimering i bygninger,

³ "Digital forvaltning af bygninger fra vugge til grav" COWI juni 2009

- Digital håndtering af offentligt byggeri, samt
- Offentlig regulering, der understøtter digital forvaltning

Domænets modenhed for digital forvaltning

Domænebestyrelsen har som opfølgning på visionsarbejdet endvidere gennemført en analyse med henblik på at belyse mere præcist, hvad der skal til for at skabe en sammenhængende og effektiv digital infrastruktur⁴. I boksen ” Domænets modenhed for digital forvaltning” er en række udsagn og resultater gengivet for at understrege at behovet for at udvikle en effektiv digital infrastruktur inden for domænet.

Domænets modenhed for digital forvaltning

Uddrag fra ”Kortlægning af bygge- og boligområdets modenhed for digital forvaltning”, Erhvervs- og Byggestyrelsen, april 2010.

... Den digitale infrastruktur er imidlertid ikke en veldefineret størrelse, hvilket gør det vanskeligt at beskrive hvilken fremadrettet indsats der skal gøres for at udvikle infrastrukturen. På denne baggrund har Erhvervs- og Byggestyrelsen beskrevet den digitale infrastruktur og dens elementer med henblik på at skabe en initial og helhedsorienterede referenceramme, der kan være udgangspunkt for nærværende kortlægning.

... Rapporten indeholder en systematisk gennemgang af den digitale infrastruktur ud fra en ”state-of-the-art” forståelse af begreber, sammenhænge mm., som i nødvendigt omfang er tilpasset forholdene på bygge- og boligområdet. Fokus er lagt på de faglige og tekniske dimensioner og rapporten henvender sig derfor i første række til folk med en vis indsigt i emnet.

... Kortlægning har form som en screening, hvor den nuværende situation for hvert af infrastrukturens elementer er ”målt” i forhold til den idealsituation, som er afledt af Domænebestyrelsens vision. Afstanden mellem nu-situationen og ideal-situationen tages lidt forenklet sagt som udtryk for det vi kalder ”modenhed for digital forvaltning”. Metoden minder således om en GAP-analyse.

...Kortlægningen viser, at Danmark er godt med på en række områder. Men der er også steder, hvor der skal ske markante udviklinger for at kunne give en fuld digital understøttelse at processerne på bygge- og boligområdet.

... Der er formentlig ingen lande, der endnu har fået skabt en sammenhængende infrastruktur hvor regler, standarder, formater, snitflader mm. hænger sammen i et åbent system. Det er derfor værd at bemærke sig at de udfordringer Danmark står overfor på en lang række punkter er de samme som i andre sammenlignelige lande.

... Byggebranchen er pt. ikke tilstrækkelig motiveret til at arbejde digitalt på tværs af faser og aktører. Løsningerne på dette problem omfatter formentlig en synliggørelse af gevinsterne, og at det offentlige støtter op om etableringen af den nødvendige infrastruktur, som ikke kan etableres på privatøkonomisk initiativ alene.

... Men undersøgelsen afdækker tydeligt, at der på en række væsentlige områder er behov for en indsats, hvis der skal udvikles en effektiv digital infrastruktur inden for bygge- og boligområdet.

... Den strukturerede analysemetode er endvidere med til at afdække, at der er behov for en helhedsorienteret indsats med en koordineret og afbalanceret udvikling indenfor og mellem elementerne. Gevinsterne ved en stærk digital infrastruktur viser sig nemlig typisk først, når aktørerne for en hel og sammenhængende forretningsproces kan basere sig på en fælles og velfungerende digital infrastruktur.

⁴ ”Kortlægning af bygge- og boligområdets modenhed for digital forvaltning”, Erhvervs- og Byggestyrelsen, april 2010.

3 Temaer og initiativer

Domænebestyrelsen fokuserer fortsat sit arbejde mod en række temaer,

- hvor der er et stort potentiale for at udvikle digital forvaltning,
- hvor der er en fælles erkendelse af behovet for en yderligere indsats og
- hvor det anses for realistisk at igangsætte initiativer, der kan føre til konkrete resultater.

Temaer med udgangspunkt i forretnings-/sagsområder inden for domænet:

- Byggeri fra vugge til grav
- Ejendomshandel
- Huslejeregistrering
- Forsyning
- Kanalstrategier for Bygninger og boliger

Temaer med udgangspunkt i generelle forhold vedrørende digital forvaltning:

- Datakvalitet og Standardisering
- Domænebestyrelsens arbejde

For hvert tema har bestyrelsen identificeret konkrete initiativer. Initiativerne er af forskellig karakter, der bl.a. afhænger af den hidtidige indsats på området og graden af digital samordning inden for temaet. Derfor består nogle initiativer af en afklaring og afdækning af mulighederne for digitalisering og samordning, mens andre drejer sig om gennemførelsen af konkrete projekter.

I forhold til handlingsplan 2010 er der bl.a. følgende ændringer.:

- Initiativerne ”Strategi for digital håndtering af bygninger fra vugge til grav”, udvidelse af Ledningsejerregistret (LER), samt ”Arbejdsgruppe vedr. edag3 og borger.dk er afsluttet i 2010 og derfor udgået af handlingsplanen.
- Under temaet ”Datakvalitet og standardisering” er indsat et nyt initiativ ”genbrug af data og standardiseringsindsatsen”, som afspejler og synliggør parternes indsats ifm. arbejdet med at udforme den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015. Initiativet ”Genbrug af bygningsarealdata” er tilføjet som initiativ under temaet ”datakvalitet og standardisering”.
- Initiativet ”Adgang til data fra Energimærkningen af bygninger” er tilføjet under temaet ”forsyning”
- Der er tilføjet et nyt tema ”Domænebestyrelsens arbejde”. Under dette tema vil Domænebestyrelsen evaluere sine aktiviteter samt vurdere rammer og vilkår for fortsættelse af det tværgående samarbejde efter udløb af Domænebestyrelsens første 3-årige periode.

4 Tema - Byggeri fra vugge til grav

”Byggeri fra vugge til grav” er et meget centralt, bredt og vidtfavnende tema, der omfatter hele bygningens livscyklus. Temaet er et nøgleområde i arbejdet med at

udvikle en effektiv og serviceorienteret digital forvaltning inden for domænet, sådan som det er beskrevet i bestyrelsens vision (jf. handlingsplanens afsnit 1).

Byggerier gennemløber en række faser: Idé og planlægning; projektering; byggesags- og anden myndighedsbehandling; anlæg/bygning; drift- og vedligeholdelse; ejerskifte; nedrivning/demontering.

Byggeriet er udfordret af den fragmenterede værdikæde og manglende kommunikation mellem forskellige aktører og faser i bygningens livscyklus. Sammenhængen mellem byggeriets forskellige faser og aktører er således i dag langt fra optimal. Ved overgangen mellem faser kommer nye aktører til og andre forsvinder. Oplysningerne flyttes ofte manuelt fra en fase til den næste, og typisk startes en ny fase med, at oplysninger skal gendannes eller indhentes på ny. Det medfører, at oplysningerne, der videregives, ofte er varierende i omfang og format, af lav kvalitet eller simpelthen går tabt.

Manglende struktureret videreførelse og genbrug af oplysninger gør, at der er behov for at skabe et sammenhængende flow igennem de forskellige faser i en bygnings livscyklus. Det vil kræve, at der opbygges en infrastruktur, som kan sikre en let og sammenhængende adgang til alle relevante bygningsrelaterede oplysninger for borgere, virksomheder og offentlige institutioner.

4.1 Initiativer

A. Digitalisering af Offentlig Byggesagsbehandling (DOB)

Projekt DOB blev iværksat i begyndelsen af 2009 og medfinansieres af ABT Fonden. Projektet der gennemføres over en treårig periode er et demonstrationsprojekt for digital byggesagsbehandling i et samarbejde mellem stat og kommuner. Projektet skal vise, hvordan digitaliseringen kan foregå og samle viden om, hvilke gevinster borgere, virksomheder og myndigheder opnår (herunder arbejdskraftbesparelser i den offentlige forvaltning). Herigennem skal opnås bedre digital service for borgerne, øget effektivisering og stærkere samarbejde på tværs af offentlige institutioner. Projektets strategiske sigte er at skabe et beslutningsgrundlag for en landsdækkende implementering af digital byggesagsbehandling.

Under projektet udvikles og implementeres bl.a. digitale redskaber til byggesagsansøgning, byggesagsbehandling, arkivering af byggesager samt registrering af data i relevante registre.

I projektet er udviklet et On-line system der omhandler ”Min byggetilladelse”. On-Line systemet skal i projektperioden være tilgængeligt for bygherrer, rådgivere samt kommunale byggesagsbehandlere i de deltagende kommuner. Systemet blev lanceret 1. april 2010 på de deltagende kommunernes hjemmesider. Under afprøvningen af systemet er blevet indsamlet erfaringer samt krav til de data systemet trækker på. De 6 kommuner modtager primo 2011 modtaget knap 10% af byggesøgningerne via siden.

Systemet videreudvikles bl.a. med fokus på specifikationen af snitflade til kommunernes elektroniske Dokumenthåndtering. I 2011 foretages effektmåling og dokumentation af systemet.

Herudover arbejdes der med at analysere og afdække de landsdækkende perspektiver for digital byggesagsbehandling. Der er opstillet forretningsmål og it-arkitekturprincipper som grundlag for en række scenarier, som belyses i en national business case. Projektet afsluttes med udarbejdelse af et såkaldt nationalt beslutningsgrundlag.

På baggrund af bl.a. resultaterne i DOB har KL i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi 2010-2015 fra november 2010 indsat følgende målsætning: ”Udbredelse af digital byggesagsbehandling. Mål: 80 kommuner har implementeret digital ansøgning i 2015. 70 % af ansøgere benytter dette”.

Læs eventuelt mere her: www.ebst.dk/bygsagsbehandling

Ansvarlig: Erhvervs- og Byggestyrelsen

Medvirkende: KL, Gentofte, Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Vejle og Århus Kommuner.

5 Tema – Ejendomshandel

Det at købe og sælge bolig er for de fleste danskere en væsentlig og kompliceret proces, som det er regeringens ambition at gøre så overskuelig som overhovedet muligt. Samtidig er det vigtigt at boligmarkedet fungerer effektivt, således at bolighandel ikke er unødigt ressourcetungt for forbrugere og professionelle.

En af de store udfordringer på vejen mod et digitaliseret ejendomsmarked er at sikre borgere og virksomheder digital adgang til alle data, som er relevante ved køb og salg af boliger.

5.1 Initiativer

A. Digital adgang til oplysninger i forbindelse med ejendomshandel (DIADEM)

Regeringen besluttede i 2009 at investere ca. 100 mio. kr. på at gøre de nødvendige oplysninger fra myndighederne, som skal bruges i en ejendomshandel, fuldt digitalt tilgængelige ved at igangsætte DIADEM.

Det er DIADEM projektets hovedmål, at borgere og virksomheder skal have digital adgang til en række nødvendige ejendomsoplysninger til brug for køb og salg af ejendomme.

DIADEM skal medvirke til at skabe kortere sagsbehandlingstid, give bedre mulighed for borgerselvbetjening samt en række effektiviseringer via standardisering og automatisering af processer, som samlet set vil bidrage til at markant reduktion af omkostningerne ved at indhente og videregive ejendomsoplysningerne.

En væsentlig del af målet vil være nået, når der er sikret adgang til de oplysninger der i dag indhentes gennem det kommunale ejendomsoplysningsskema. Skemaet indeholder en betydelig del af de nødvendige oplysninger, og kommunen opkræver i dag et gebyr for arbejdet med at fremfinde og samle data i forbindelse med ejendomshandler.

Projektet blev igangsat efter sommeren 2009 og er i fuld gang med at sikre digital adgang til til de nødvendige ejendomsoplysninger, samt udvikle det system som skal indsamle data fra de respektive myndigheder. Oplysningerne vil dels blive tilgængelige via en webinterface-løsning på boligejer.dk og dels via en system-til system løsning.

Projektet afsluttes med idriftsættelse af løsningen ultimo 2011.

Læs eventuelt mere her: www.ebst.dk/diadem

Ansvarlig.: Erhvervs- og Byggestyrelsen

Medvirkende.: I projektet medvirker KL, Danmarks Miljøportal, Domstolsstyrelsen, SKAT, Vejdirektoratet, By- og Landskabsstyrelsen, samt Kort- og Matrikelstyrelsen

6 Tema – huslejeregistrering

Digital registrering af huslejeoplysninger for udlejningsboliger er et væsentligt element i en digitalisering af boligdrift, som mærkbart vil øge viden og gennemsigtighed på området, og som samtidig vil udløse samfundsmæssige gevinster, idet informationerne direkte indgår i administrationen af individuel boligstøtte, som i dag er en relativt tung administrativ opgave.

Vilkårene for at stille eventuelle krav om digitalisering af huslejeinformationer er forskellige i den almene boligsektor og i den private udlejningssektor. Da den almene boligsektor i forvejen er væsentlig mere "tæt" reguleret end den private udlejningssektor, vil en gennemførelse af krav om digitalisering i førstnævnte sektor på kortere sigt have størst udsigt til succes. Samtidig bor størsteparten af støttemodtagerne i alment byggeri. Fokus må derfor i første række være på den almene boligsektor. Hvis der fastsættes krav om, at alle almene boligorganisationer skal indberette til et register, vil det sikre en dækning svarende til ca. 60 pct. af alle boligstøttesager. Der vil dog sideløbende være behov for i anden sammenhæng af få afklaret, om der skal ske en registrering af huslejen i private udlejningsejendomme, og hvilke rammer, der i givet fald skal være for en sådan registrering.

6.1 Initiativer

A. Etablering af elektronisk huslejeregister

Der er allerede etableret et register over samtlige almene boliger på boligportalen DanmarkBolig.dk. Arbejdet med fase II, der omfatter et register over samtlige almene boligers huslejer, er gået i gang. Registret skal oprettes med hjemmel i almenboligloven og omfatte den almene boligsektor, idet det forudsættes, at indberetning til registret er obligatorisk for almene boligorganisationer. Det må i forbindelse med etablering af registret undersøges, om lovgivning på andre områder berøres.

Registret etableres med det primære formål at levere huslejeinformationer og andre relevante boligrelaterede informationer til brug ved opstart/ansøgning og omberegning af boligstøtte for de omfattede boliger.

Desuden vil et elektronisk huslejeregister kunne anvendes til statistiske analyseformål samt til præsentation af data på forskellige elektroniske platforme, herunder DanmarkBolig.dk.

Registret opbygges efter princippet én information – én indberetning. Registret baseres samtidig på åbne standarder, som gør det enkelt og billigt at udveksle data med andre systemer. Informationer i huslejeregistret vil skulle OIO-godkendes med henblik på, at data frit kan udveksles mellem offentlige registre.

I forbindelse med boligstøtteadministration skal data fra huslejeregistret anvendes i sammenhæng med blandt andet data fra CPR og BBR. Det forudsættes derfor, at der i forbindelse med udvikling af en datamodel for huslejeregistret opereres med en hensigtsmæssig og godkendt reference vedrørende identifikation af lejemålet og dets beboere, fx BBR-lejlighedsnummeret.

Af hensyn til anvendelse af systemet til udmåling af boligstøtte vil indberetninger skulle ske løbende gennem året. I forbindelse med brug af registrets oplysninger til boligstøtteadministration vil registrets data skulle overføres digitalt til et boligstøttesystem i regi af Udbetaling Danmark.

Det er afgørende for anvendeligheden af huslejeregistret til elektronisk boligstøtteadministration, at det har en høj datakvalitet. Der skal derfor etableres valideringsmekanismer, som sikrer, at evt. fejl hurtigt opdages og rettes. Det er forudsat, at informationer i huslejeregistret så vidt muligt er offentligt tilgængelige.

Arbejdet med forberedelse af udbud af huslejeregistret er påbegyndt, og udbud vil efter tidsplanen kunne gennemføres inden udgangen af 2011.

Ansvarlig: Socialministeriet og Landsbyggefonden.

Medvirkende: Beskæftigelsesministeriet, KL, Boligselskabernes Landsforening, Udbetaling Danmark m.fl.

7 Tema – Forsyning

En stabil forsyning af vand, kloak, el og tele til boliger og virksomheder til bygningsmassen er en vigtig del af et velfungerende samfund. Bygningen/boligens tilkobling til og afhængighed af forsyning (f.eks. i form af tele-/kommunikation, affald, vand, kloak, el og varme) gør, at det er naturligt, at inddrage forsyningsområdet i sammenhæng med bygninger/boliger.

Klima- og energiproblemstillingernes store bevågenhed gør samtidig, at bygningsmassens forbrug af energi forventes at være i fokus i mange år frem. I dag stammer ca. 40 pct. af energiforbruget i Danmark fra bygningsmassen. For at nedbringe den danske CO₂-udledning er det klart, at energiforbruget i såvel nybyggeri som eksisterende bygninger skal nedbringes markant.

7.1 Initiativer

A. Energidata

Et af initiativerne i regeringens strategi for reduktion af energiforbruget i bygninger (vedtaget april 2009) vedrører synliggørelse af energiforbruget i bygninger. Initiativet har til formål at få etableret et landsdækkende system med oplysninger om faktisk energiforbrug (som målt/aflæst). Oplysninger om energiforbruget i bygninger etableres som en del af BBR.

I december 2009 blev vedtaget en lov, der giver EBST mulighed for at indsamle energiforsyningsoplysninger. De energioplysninger der skal samles omfatter naturgas, el, olie og fjernvarme.

I 2010 er kravene til energiforsyningselskaberne i forbindelse med indberetning til BBR specificeret i en bekendtgørelse (bek.nr.1264 af 2010).

I 2011 udvikles en central it-funktionalitet, der skal modtage data fra forsyningselskaberne og overdrage oplysningerne til BBR. Ultimo 2011 forventes de første energiforsyningsoplysninger at være tilgængelige i BBR. Et år senere forventes indberetningen af energioplysninger til BBR at være fuldt implementeret. Implementeringsplanen for el afhænger dog af Klima- og Energiministeriets planlagte dataindsamling til brug for det frie elmarked.

Ansvarlig: Erhvervs- og Byggestyrelsen

Medvirkende: Energistyrelsen, Statens Byggeforskningsinstitut og energiselskaber

B. Anvendelse af data fra energimærkningen af bygninger

Energimærkningen omfatter en besigtigelse af bygningen, hvor data af betydning for energieffektiviteten registreres. Med disse data beregnes bygningens energibehov per kvadratmeter opvarmet etageareal.

Formålet med initiativet, der har en forventet gennemførelsesperiode på knap et år, er at skaffe adgang til de data der indsamles i forbindelse med energimærkningen. Initiativet understøtter Domænebestyrelsens vision om etablering af en digital infrastruktur, hvor bygningsdata indsamles og stilles til rådighed for byggeriets parter.

I regi af initiativet vil blive indsamlet alle data, der er indsamlet og registreret af energikonsulenterne siden september 2006. Data skal systematiseres og efter et alment anvendt klassifikationssystem (ex. DBK) stilles til rådighed for bygningsejere og byggeriets interessenter.

Der vil ligeledes blive udviklet faciliteter, der gør det muligt for bygningsejere, rådgivere og andre interessenter, at gennemføre beregninger (såvel energimæssige som økonomiske) af energibesparende tiltag, dels på grundlag af de registrerede data, dels på grundlag af egne input.

Perspektivet ved initiativet er at adgangen til data fra energimærkeordningen vil fremme indsatsen for energibesparelser i bygninger idet boligejere får et bedre grundlag til at vurdere energibesparende tiltag i bygningen. Større bygningsejere, herunder

kommuner, statslige bygningssejere, boligselskaber mv. vil opnå et bedre overblik over energirelevante data for deres bygninger, som giver et bedre grundlag for tilrettelæggelsen af energispareindsatsen og energiselskaber vil kunne anvende data'ene som baggrund for prioritering af deres indsats til fremme af energibesparelser.

Installatører, håndværkere, rådgivere, finansieringsinstitutter og andre parter, der inddrages i gennemførelsen af bygningsforbedringer mv. vil kunne bruge databasen som grundlag for en målretning af deres rådgivning af bygningssejeren, mens myndigheder, forskningsinstitutioner mv. kan bruge databasen til at gennemføre analyser af energitilstanden af bygningsmassen og tiltag til forbedring af energieffektiviteten af bygningerne.

Aktiviteterne i initiativet vil omfatte systematisering og registrering af data efter anerkendt standard, registrering af data i Energistyrelsens nye database og etablering af hjemmeside til visning og udtræk af data, samt udvikling af faciliteter til beregning af energibesparende foranstaltninger. Det vil desuden blive overvejet om der kan udvikles faciliteter til præsentation af data i maskinlæsbar form, eksempelvis via webservice, således at der kan foretages brugerdefinerede enkeltudtræk.

Initiativet søges iværksat i 2011 men afhænger af om der kan tilvejebringes den fornødne finansiering.

Ansvarlig: Energistyrelsen

Medvirkende: Sekretariatet for Energieffektive bygninger (SEeB) KL,
Socialministeriet, Erhvervs- og Byggestyrelsen

8 Tema - Kanalstrategier for bygninger og boliger

Et element i den nationale digitaliseringsstrategi er, at kommunikationskanalerne (fysisk fremmøde, brev, telefonopkald, SMS, e-mail, transaktion via internettet, system-til-system etc.) til borgere og virksomheder udvikles og fokuseres. Den offentlige sektor skal samarbejde om at muliggøre, at al relevant skriftlig kommunikation med borgerne kan foregå digitalt.

Flere af Domænebestyrelsens aktiviteter og initiativer vil udmønte sig i løsninger, ydelser og informationer, (herefter tjenester), der vil være tilgængelige for borgere og virksomheder online. Kanalstrategien sigter på, at brugerne finder tjenesterne, hvor de er relevante, og når de er relevante. Dette betyder blandt andet, at tjenester til borgere er tilgængelige via Borger.dk. Tjenester til virksomheder er tilgængelige via Virk.dk

I den forbindelse skal Domænebestyrelsen forholde sig til, hvordan borgerportalen (borger.dk) og virksomhedsportalen (virk.dk) og evt. andre relevante portaler kan anvendes til formidling af og udvikling af ydelser inden for domænet. Samtidig fungerer Domænebestyrelsen som Styregruppe for temaet "Bolig og Flytning" på Borger.dk iht. sit kommissorium.

Borger.dk er en glaspladeportal, hvilket betyder, at den i koncentreret form eksponerer services og indhold, som ligger på myndighedernes hjemmesider. Udviklingsplatformen for Borger.dk er således de relevante myndigheders hjemmesider

– for ”Bolig og Flytnings” vedkommende indtil videre primært Boligejer.dk, OIS.dk og Social.dk. Social.dk er forankret i Velfærdsministeriet. Boligejer.dk og OIS.dk er forankret i Erhvervs- og Byggestyrelsen, som også har indgået aftale med den Digitale Taskforce om at stå i spidsen for særtøget på borgertemaet ”Bolig og Flytning” på Borger.dk. I regi af særtogsarbejdet er udarbejdet ”vision 2012”, der beskriver borgerens fremtidige oplevelse af digitaliseringen på boligområdet⁵.

Det tværoffentlige samarbejde indenfor borgertemaet ”Bolig og Flytning” vil under Domænebestyrelsen kunne styrkes og udbygges, således at der skabes en mere slagkraftig fælles kanalstrategi. Det gælder dels i forhold til den meget store eksponering, der forventes på Borger.dk fremover, dels mht. de tekniske integrationsmuligheder, som løbende vil modnes i forhold til levering af services og informationspakker til f.eks. kommunerne.

8.1 Initiativer

A. Boligejer.dk / OIS.dk

I 2009 blev Boligejer.dk fusioneret med OIS.dk. Den samlede portal indeholder i dag såvel vejlednings- og rådgivningsinformation om køb, salg og byggeri af ejendomme som tilgængelige data om eksisterende ejendomme til brug for private og professionelle. Portalen er indrettet, så den er egnet til formidling af projekterne DOB og DIADEM (initiativ 4.1.A og 5.1.A i indeværende handlingsplan). Den samlede portal Boligejer.dk har på denne måde styrket sin rådgivning og vejledningsdel i sammenhæng med de vigtige ejendomsdata, der findes på OIS.dk.

OIS.dk fastholder sin funktion som datawarehouse, som i dag har en meget bred anvendelse blandt professionelle brugere og datadistributører.

I 2010 har oplysninger og information, som portalen er blevet udvidet med omfattet:

Indhold om byggeskadeforsikring (herunder adgang til eftersynsrapporter), kort med salgspriser, Indhold om nyt huseftersyn, indeklime samt energivenligt byggeri i samarbejde med Energistyrelsen v. Center for Energibesparelser. Energimærkerapporter der er udarbejdet efter 1. sep. 2006 er også blevet tilgængelige via portalen

I 2011 vil portalen blive udvidet med en byggeskadedatabase med hjælp og information til forbrugerne, der vil ligeledes blive udviklet en radonguide finansieret af Realdania og Integrationen mellem boligejer og OIS databasen vil i 2011 blive optimeret med hurtigere og bedre webservicers og opslag.

En af de markante tiltag i 2011 bliver udarbejdelse af brugergrænseflade til webløsningen på DIADEM projektet (jf. initiativ 5.1.A).

Ansvarlig: Erhvervs- og Byggestyrelsen

Medvirkende: Øvrige aktører inddrages i forhold til de konkrete udviklingstiltag.

⁵ Visionen, der skal fungere som pejlemærke i arbejdet med borgertemaet ”Min Bolig” er beskrevet i notat fra Juni 2007. Notatet er afleveret til STS i sommeren 2007, som led i det samlede visionsarbejde for Borger.dk

9 Tema – Datakvalitet og standardisering

Offentlige data i digital form, i tilstrækkelig omfang, tilstrækkelig kvalitet og med tilstrækkelig aktualitet er af afgørende betydning for, at udvikle digital forvaltning. Samtidig er der almindeligt anerkendt, at kvaliteten af data er af afgørende betydning for analysearbejde, myndighedsudøvelse, erhvervsudøvelse mm. og tilsvarende, at der er sammenhæng mellem forskellige registre på tværs af sektorer.

Kvalitet og aktualitet er særlig vigtig, hvis man ønsker at automatisere beregninger f.eks. til brug for straksafgørelser, system til systemløsninger etc. Data indsamlet af en myndighed til ét formål, skal kunne genbruges af andre myndigheder til andre formål.

Domænebestyrelsen vil arbejde for at identificere områder, hvor en forbedret datakvalitet vil have en særlig stor værdi for offentlige og private brugere. Det gælder både forbedringer af eksisterende data, såvel som indsamling/registrering af nye data. Domænebestyrelsen vil i sit arbejde søge at understøtte initiativer under de mere forretningsorienterede temaer, jf. afsnit 3-8.

Standardisering af data og standardiseret adgang til data er en forudsætning for at opnå væsentlige dele af de effektiviseringer, serviceforbedringer og besparelser, som domænebestyrelsen arbejder for. Samtidig gør folketingsbeslutning B 103 og en aftale mellem Regeringen, KL og Danske regioner det obligatorisk at anvende åbne standarder for software i det offentlige.

Perspektiverne ved standardisering er, at det bliver lettere for aktørerne at definere deres forretning, at dele erfaringer med digitalisering, og at få adgang til og at anvende data. Åbne standarder for software sikrer desuden mod tætte bindinger til bestemte leverandører.

Standardiseringsinitiativer vil blandt andet kunne omfatte:

- Etablering af samarbejdsstrukturer/-forum vedrørende standardisering
- Initiativer for at koordinere datadefinitioner i forskellige lovgivninger
- Begrebsafklaring
- Udarbejdelse af datastandarder – både semantik og syntaks
- Fælles standarder for webservices

Domænebestyrelsen ser standardiseringsarbejdet, som et afgørende element i udviklingen af infrastrukturen for den digitale forvaltning, og et område som kræver en tværoffentligt indsats. Inden for sit domæne vil bestyrelsen arbejde for at identificere områder, hvor standardisering vil have en særlig stor værdi for offentlige og private brugere.

Det er imidlertid en grundlæggende problemstilling, at der typisk ikke er nogle enkeltaktører, der har en selvstændig interesse i at investere i en bedre datakvalitet. Skal datakvaliteten forbedres og standardiseringen udbredes er der således behov for fælles initiativer og en fælles finansiering af de nødvendige indsatser.

9.1 Initiativer

A. BBR – datakvalitet og samordning

Bygnings- og Boligregisteret (BBR) er et nationalt basisregister og indeholder en lang række oplysninger om de fysiske forhold for Danmarks bygninger. De data, der registreres i BBR, anvendes i en lang række sammenhænge, af mange forskellige brugere og til mange forskellige formål, herunder beregning af forsikringspræmier, ejendomsvurderinger, byggestatistik, boligstøtte og kommunale bloktilskud m.m. Med det brede anvendelsesområde har datakvaliteten indflydelse på en lang række væsentlige samfundsmæssige forhold, og det er derfor af stor betydning at BBR-data er korrekte og aktuelle.

Datakvalitet og aktualitet

Erhvervs- og Byggestyrelsen, som er myndighed for BBR, arbejder løbende med at forbedre kvalitet og aktualitet af BBR-data.

Med idriftsættelsen af nyt BBR i december 2009 blev taget et vigtigt skridt på vejen til bedre datakvalitet og nye funktionaliteter i BBR. OIS er fortsat distributionskanal for BBR data.

I 2009 blev udviklet og idriftsat et webbaseret modul, der understøtter central udsendelse af fejllister til kommunerne og er i stand til at følge op på, hvorvidt de udsendte fejl bliver rettet. Systemet blev godt modtaget i kommunerne, som har fået lettere ved at identificere og rette fejl. Desuden er der iværksat nye initiativer, der sammenligner en række interne BBR-data med hinanden vha. logiske kontroller.

I 2010 blev påbegyndt arbejde med en omfattende revision af bekendtgørelse om ejers oplysningspligt til BBR. Med revisionen får ejer et opdateret overblik over hvilke registreringer han eller hun skal være opmærksom på.

I 2011 vil der blive arbejdet på, at automatisere de logiske kontroller i BBR. Arbejdet med revision af bekendtgørelsen vil blive udvidet til at omfatte en sammenskrivning af ældre cirkulærer vedr. BBR. Samtidig vil der blive arbejdet videre med vejledninger til særligt væsentlige dataområder i BBR fx. olietanke, arealer og afløbsforhold.

Der vil endvidere fremadrettet blive arbejdet på forbedre datakvaliteten i BBR.

Samordning

Det er væsentligt, at bygningsrelateret data der måtte findes i andre databaser er samordnet med BBR. Samordningen skal sikre, at der ikke eksisterer misvisende eller redundante data, der er uegnede til brug i forvaltningsmæssige sammenhænge. Data fra BBR bør så vidt muligt ikke optræde i kopiform i andre databaser, da dette kan skabe tvivl om aktualiteten af data. Det er endvidere vigtigt, at det er muligt entydigt at identificere, hvilken bygning som bygningsdata eller oplysninger om fysiske forhold relaterer sig til.

Samordningsaspektet i forhold til BBR vil løbende blive taget op under dette initiativ. I 2011 forventes samordningsaspektet bl.a. at omfatte den kommende database med data fra energimærkningen af bygninger (i regi af Energistyrelsen) samt mastedatabasen (i regi af IT- og Telestyrelsen).

Ansvar: Erhvervs- og Byggestyrelsen

Medvirkende: KL og kommunerne. Andre relevante parter involveres i opgaverne efter behov.

B. Genbrug af data og standardiseringsindsatsen

Domænebestyrelsen vil anvende de eksisterende strukturer til at fremme genbrug af data og standardiseringsarbejde inden for bygge- og boligområdet.

Det er i den hidtidige afsøgning af mulighederne for at påbegynde en indsats blevet tydeligt, at der er tale om en betydelig opgave hvor det er nødvendigt at få et overblik over kompetence- og ressourcebehov samt mulige finansieringsmodeller.

Bestyrelsen har ønsket at tage udgangspunkt i konkrete behov. I Domænebestyrelsens strategi for "Digital håndtering af bygninger fra vugge til grav" er identificeret områder, hvor der både er stort behov og stort potentiale ved standardisering og genbrug af data og opbygning af den digitale infrastruktur.

"Genbrug af data" bliver behandlet i et selvstændigt spor i arbejdet med den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015. Der er nedsat fem arbejdsgrupper ifm. indsamling af grunddata, hvor domænebestyrelsen medlemmerne er bredt repræsenteret. EBST er tovholder for gruppen vedrørende "Ejendomme, bygninger, forsyning og adressedannelse", som er central ift. domænet.

I oplægget til den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 lægges der op til, at der skal etableres "grunddatafora" og at Domænebestyrelser vil kunne udgøre et sådant fora. Domænebestyrelsen vil under initiativet følge arbejdet med den fællesoffentlige digitaliseringsindsats og komme med indspil til dette og andre relevante områder.

Ansvar: Erhvervs- og Byggestyrelsen

Medvirkende: Domænebestyrelsens medlemmer

C. Genbrug af bygningsarealdata

I forlængelse af sin strategi for "Digital håndtering af Bygninger fra vugge til grav" har Domænebestyrelsen udarbejdet et projektforslag vedr. "Genbrug af bygningsarealdata", Formålet med projektet er at gennemføre en harmonisering af bygningsarealbegrebet i den eksisterende lovgivning, så alle relevante aktører kan udveksle og beregne arealer digitalt.

Den eksisterende lovgivning rummer flere forskellige definitioner af bygningsareal, som ikke er indbyrdes konsistente. Ingen af arealbegreberne er fremtidssikrede, således at de kan lægges til grund for en arealangivelse i tre dimensioner og den nuværende situation rummer en lang række udfordringer. Herunder at borgerne ikke forstår arealbegreberne og ændringer i f.eks. bruttoarealet, mens usammenhængende arealbegreber for Kommunerne indebærer administrativt bøv. l.

Offentlige og private bygningsejere og bygningsadministratorer kan ikke optimere bygningsanvendelse og bygningsdrift, fordi de ikke kan genbruge autoritative arealdata.

Det skyldes dels, at de mange forskellige arealbegreber ikke er indbyrdes sammenhængende, dels at den eksisterende infrastruktur skal videreudvikles, så den kan understøtte autoritative data med alle relevante arealoplysninger.

Der er samlet set et stort potentiale ved en harmonisering af arealbegrebet og genbrug af bygningsarealdata. Hertil kommer, at en harmoniseringsindsats er en nødvendig forudsætning for digitalisering af centrale processer i forbindelse med byggeri og bygningsdrift – og dermed er en forudsætning for at realisere de meget store potentialer ved digital håndtering af bygninger ”fra vugge til grav”.

Initiativet forventes at have en gennemførelsestid på 2½ til 3 år og søges iværksat i 2011. Dette afhænger dog af om der kan tilvejebringes den fornødne finansiering. Genbrug af bygningsarealdata indgår aktuelt som et forslag til arbejdsplan i arbejdet med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2011-2015.

Ansvar: Erhvervs- og Byggestyrelsen
Medvirkende: Domænebestyrelsens medlemmer

10 Tema- Domænebestyrelsens arbejde

Det fremgår af Domænebestyrelsen kommissorium at "I 2010 vurderer parterne bag bestyrelsen muligheder for evt. fortsættelse eller afvikling af bestyrelsen i 2011". Under temaet vil der ske en evaluering af Domænebestyrelsens aktiviteter samt en vurdering af rammer og vilkår for fortsættelse af det tværgående samarbejde efter udløb af Domænebestyrelsens første 3-årige periode.

Ansvarlig: Erhvervs- og Byggestyrelsen
Medvirkende: Domænebestyrelsens Medlemmer

Bilag 1.: Domænebestyrelsens opgaver og sammensætning

Domænebestyrelsen er et koordinationsforum for forpligtende samarbejde på tværs af myndighederne. Bestyrelsen og de deltagende parter skal sikre, at der skabes en samarbejdskultur, der muliggør at der kan træffes beslutninger af bindende karakter med henblik på hurtig iværksættelse og gennemførelse af digitaliseringsprojekter og andre initiativer.

Domænebestyrelsen udgør ikke et egentligt myndighedsniveau med dertil hørende beføjelser og ændrer således heller ikke ved den eksisterende myndighedsstruktur. Inden for rammerne af bestyrelsens handlingsplan aftaler parterne hvilke af de deltagende myndigheder der udvikler, implementer og finansierer de forskellige initiativer. Bestyrelsens sammensætning fremgår af oversigt 1.

Oversigt 1

Domænebestyrelsen består af følgende medlemmer:

Institution	Titel	Navn
Erhvervs- og Byggestyrelsen (formand)	Direktør	Finn Lauritzen
SKAT	Kontorchef	Henrik Kähler
Domstolsstyrelsen	Programdirektør	Simon Gjedde
Kort og Matrikelstyrelsen ¹	Vicedirektør	Søren Reeberg Nielsen
Energistyrelsen	Vicedirektør	Kristian Møller
IT- og Telestyrelsen	Kontorchef	Cecilie Christensen
KL	Kontorchef	Eske Groes
KL	Direktør i Rudersdal Kommune	Iben Koch
Socialministeriet	Afdelingschef	Frank Bundgaard
Miljøstyrelsen	Vicedirektør	Claus Torp
Naturstyrelsen	Vicedirektør	Henrik Ellermann
Danske Regioner	Kontorchef	Leo Ellgaard

Sekretariat

Sekretariatet er forankret i Erhvervs- og Byggestyrelsen, Center for Kommunikation og Digitalisering. Asbjørn Lenbroch (ale@ebst.dk) er sekretær for Domænebestyrelsen.

1) Miljøministeriet har flere interesser inden for domænet. Kort- og Matrikelstyrelsen repræsenterer som udgangspunkt hele ministeriet. Det er aftalt, at Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen deltager i bestyrelsens arbejde efter behov.

Kommissorium for Domænebestyrelsen, hvor ansvar og opgaver er fastlagt kan findes på Domænebestyrelsens hjemmeside⁶.

Med henblik på at sikre et bredt og åbent samarbejde mellem relevante offentlige og private aktører er etableret en referencegruppe med repræsentanter for en række interessenter på området, som et forum for dialog og udveksling af informationer.

⁶ www.ebst.dk/file/14878/Kommissoriumapril08.pdf

Formålsbeskrivelse og sammensætning af referencegruppen kan findes på domænebestyrelsens hjemmeside⁷.

⁷ www.ebst.dk/file/33399/Formaalsbeskrivelse_for_Referencegruppen.pdf og www.ebst.dk/file/33400/Sammensaetning_referencegruppen.pdf